

Pesten en anti-pestbeleid

Er is een verschil tussen pesten en plagen. Voor kinderen is dat onderscheid niet altijd duidelijk. Toch is dat wel te maken. De intenties zijn anders. Plagen heeft geen kwade bedoelingen, speelt zich af tussen 'gelijken' en is voor iedereen goed te verdragen, dus zonder nadelige gevolgen (Augeo, z.d.). De rollen bij plagen zijn niet vast in een groep. Iedereen kan bij een ander een plagerijtje uithalen en daarna is de relatie tussen leden van de groep weer gelijk en kan de groep prima functioneren.

Pesten daarentegen kenmerkt zich door opzet. De pestkop weet vooraf wie hij gaat pesten, bedenkt hoe en wanneer. Hij heeft als doel een ander te kwetsen of te kleineren. Pesten is systematisch, duurt langere tijd en stopt niet vanzelf. Vaak heeft de pestkop een groep om zich heen, medestanders, en uit de agressie tegen één persoon. Degene die actief pest is meestal dezelfde persoon in de groep en ook het slachtoffer is dezelfde. Er is sprake van een machtsverschil binnen de groep. Echte vriendschap is er niet. Angst overheerst bij meerdere groepsleden, ook bij medestanders. Het gepeste kind voelt zich eenzaam, hoort niet meer bij de groep. De gevolgen kunnen lichamelijk en emotioneel lang doorwerken. Dus tijdig ingrijpen is noodzakelijk.

Voorkomen van pesten

Met de inzet van de SEL-methode 'Kwink' wordt pesten getracht te voorkomen door een sterke, sociaal veilige groep te creëren. In een dergelijke groep spreken kinderen elkaar aan op hun gedrag en zij weten hoe hulp te bieden bij pestgedrag. Met behulp van de Sociale Competentie Observatielijst (SCOL), het leerlingvolgsysteem voor sociale competenties worden deze competenties gemeten en zo nodig worden per groep of per leerling doelen opgesteld in het kader van sociaal emotioneel leren en het voorkomen en stoppen van pesten.

Signalen van pesten

De medewerkers van de Trinoom hebben kennis van de signalen van pesten. Zij zijn er alert op. Toch kan het voorkomen dat die signalen niet duidelijk zijn. Veel kinderen die gepest worden, schamen zich en zijn angstig, waardoor zij de signalen verbergen. Vaak hopen zij dat het vanzelf overgaat. Ouders/verzorgers kunnen thuis op signalen letten als zij vermoeden dat hun kind slachtoffer is van pestgedrag.

Signalen van pesten zijn onder andere blauwe plekken of schrammen, schoolangst, geen schoolgenoten hebben om mee te spelen, een onlogische route nemen van en naar school, gaan stelen om onder dwang af te geven, op zondagavond of aan het einde van een vakantie gespannen raken, terwijl dat ervoor niet was. Deze tekenen hoeven niet het gevolg te zijn van pesten. Ook andere oorzaken leiden tot dit gedrag, maar het zijn zeker tekenen die serieus genomen moeten worden.

Samenwerking tussen school en thuis

Zoals beschreven, onderwijs is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van school en ouders/verzorgers. Dat betekent dat goede communicatie nodig is voor de ontwikkeling van kinderen. Bij vragen of opmerkingen van ouders/verzorgers over het gedrag dat op school plaats vindt, verwacht de Trinoom dat zij met de leidster van hun kind de dialoog aangaan. Van de leidsters kunnen ouders/verzorgers verwachten dat zij op professionele wijze het gesprek aangaan en onderhouden, dat zij responsief en sensitief zijn. De Trinoom verwacht van ouders/verzorgers dat zij op constructieve wijze deelnemen aan elk gesprek. Verschillen van visie of mening mogen geuit worden, maar met wederzijds respect.

Als de sfeer in een gesprek verandert door agressiviteit of start vanuit agressiviteit, dan wordt het gesprek gestaakt. Op een later gekozen moment wordt het gesprek hervat met dezelfde betrokkenen en een extra medewerker van de Trinoom.

Aanspreekpunt pesten

Vanuit de wettelijke zorgplicht veiligheid op school is op school een medewerker aangesteld als aanspreekpunt voor leerlingen die gepest worden, als zij willen praten over een situatie of vragen hebben. Ook ouders en medewerkers van de Trinoom kunnen bij deze persoon terecht. Wie deze taak heeft, staat vermeld in de schoolgids.